

Sygn. akt I ACz 72/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Dariusz Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa **G. J.**

przeciwko **Firmie Produkcyjno-Handlowo-Ushugowej (...) J. L. Spółce (...) upadłości układowej**

o zapłatę

na skutek zażalenia **strony pozwanej**

na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Gospodarczego w Rzeszowie

z dnia 7 stycznia 2013 r., sygn. akt VI GC 36/10

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2012r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie odrzucił apelację pozwanego Firmy Produkcyjno – Handlowej (...) Spółka jawna w upadłości układowej wniesioną od wyroku z dnia 14 października 2011r.

Zaskarżając to postanowienie zażaleniem pozwany wnosił o zwolnienie go od uiszczenia opłaty sądowej od zażalenie, uzasadniając to obecną sytuacją gospodarczą , dekoniunkturą na rynku budowlanym, trwającym postępowaniem nad zawarciem układu.

Postanowieniem z dnia 7 stycznia 2013r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej od zażalenia.

W uzasadnieniu postanowienia wskazał, że zgodnie z art. 103 u.k.s.c., który stanowi podstawę do udzielenia zwolnienia od kosztów sądowych osobie prawnej, wnioskodawca miał obowiązek wykazania, że nie ma możliwości poniesienia kosztów, a samo złożenie oświadczenia w tym przedmiocie nie stanowiło podstawy do udzielenia zwolnienia. Nieudowodnienie przez wnioskodawcę braku środków na pokrycie wymaganej opłaty stanowiło przyczynę oddalenia wniosku przez Sąd Okręgowy. Dodatkowo Sąd Okręgowy argumentował, że pozwany nie tylko nie wykazał braku środków na pokrycie opłaty, ale przyznał, że akumuluje środki finansowe w związku z toczącym się postępowaniem układowym. W ocenie Sądu Okręgowego skoro pozwany wyzbywa się środków finansowych na spłatę innych zobowiązań nie może domagać się zwolnienia od kosztów sądowych.

Pozwany zaskarżając postanowienie Sądu Okręgowego w całości, zarzucił temu postanowieniu naruszenia art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przez oddalenie wniosku pozwanego o zwolnienie od opłaty pomimo dekoniumtury na rynku budowlanym oraz pozostawiania pozwanego w trakcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu, co w niedalekiej przyszłości wiązać się będzie z koniecznością asygnaty przez pozwanego znacznych środków na rzecz wierzycieli, a zatem oddalenie wniosku nastąpiło z naruszeniem słusznego interesu wierzycieli upadłego.

W konkluzji zażalenia pozwany domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia i zwolnienie pozwanego od opłaty sądowej od zażalenie.

W uzasadnieniu zażalenia pozwany argumentował, że faktem notoryjnym jest zapaść na rynku budowlanym na którym działał pozwany. W związku z faktem, że pozwany nadal jest w trakcie postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu pozwany twierdził, że konieczne było rozważenie wagi poszczególnych interesów, z jednej strony Skarbu Państwa związanego z obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej, a z drugiej wierzycieli uczestniczących w postępowaniu układowym. Pozwany argumentował, że spłata wierzycieli w postępowaniu układowym zapewni realizację obowiązków fiskalnych wierzycieli upadłego względem Państwa.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie rozpoznając zażalenie pozwanego zważył, co następuje :

Zażalenie jest nieuzasadnione.

Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w art. 103 określa zasady i przesłanki udzielenia zwolnienia od kosztów sądowych osobie prawnej. Jak to powszechnie przyjmuje się w orzecznictwie sądowym i jak słuszenie podkreślił Sąd Okręgowy, skoro korzyść ze zwolnienia od kosztów ma odnieść strona to powinna ona w sposób sprawny i wszechstronny przedstawić argumenty na rzecz uwzględnienia wniosku.

Prawidłowo ocenił Sąd Okręgowy, że nie jest też wystarczające jak w przypadku art. 102 ust. 1 u.k.s.c. złożenie oświadczenia o braku środków (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2007r. sygn. akt V CZ 106/07).

Konsekwencją nie złożenia przez pozwanego odpowiednich dokumentów na podstawie których Sąd mógłby ustalić brak środków jest oddalenie wniosku o udzielenie zwolnienia.

Odnosząc się do zarzutu pozwanego naruszenia zaskarżonym postanowieniem art. 103 u.k.s.c. poprzez nie rozważenie interesów wierzycieli pozwanego w postępowaniu upadłościowym z możliwością zawarcia układu należy powtórzyć przytoczoną wyżej argumentację Sądu Apelacyjnego omawiającą ustanowione w tym przez przepisie przez ustawodawcę zasady udzielania zwolnienia od kosztów sądowych osobie prawnej. Jako dodatkową argumentację należy powołać poglądy judykatury, podzielane przez Sąd Apelacyjny w Rzeszowie co do tego, że procesy sądowe są koniecznym elementem obrotu gospodarczego, dlatego przedsiębiorcy powinni uwzględniać związane z nimi koszty przy planowaniu przyszłych wydatków. Koszty procesu mają z zasady charakter zwrotny (art. 98 § 1 k.p.c.), zatem zachodzi konieczność tymczasowego ich wyłożenia, możliwa do pokonania - przy przejściowym braku własnych środków (por. też orzeczenie SN z dnia 18 grudnia 1990 r., II CZ 217/90, niepublikowane, oraz orzeczenie SN z dnia 24 listopada 1960 r., II CZ 155/60, RPEiS 1961, nr 4, s. 302). Biorąc pod uwagę wysokość opłaty wymaganej od zażalenia Sąd Apelacyjny zauważa, że jej uiszczenie nie może w sposób zasadniczy wpłynąć na interesy wierzycieli pozwanego w toczącym się postępowaniu upadłościowym.

W konsekwencji powyższej oceny Sąd Apelacyjny stwierdza, że o ile pozwany faktycznie nie posiada środków na poniesienie kosztów sądowych, co w świetle treści oświadczenia złożonego przez pozwanego budzi wątpliwości, to nie wykazał Sądowi istnienia tych okoliczności, przez co sam pozbawił się możliwości skorzystania z dobrodziejstwa wynikającego z art. 103 u.k.s.c.

Z tych względów nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia, Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie na podstawie art. 385 w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

(...)

(...)

R.(...)